

DE BELIJDENIS
VAN DE BROEDERSCHAP
VAN HET ROZENKRUIS

BELIJDENIS VAN DE BROEDERSCHAP VAN HET ROZENKRUIS
AAN DE GELEERDEN VAN EUROPA

De lezer heil!

Ge vindt hier, lezer, zevenendertig gronden die aan onze overwegingen ten grondslag liggen. Zoals zij in deze Confessio verweven zijn, moogt ge ze eruit lichten en ze onderling vergelijken en daarenboven bij uzelf nagaan of ze u genoegzaam aanspreken. Het moet zeker onze grootste zorg zijn overtuiging te schenken met betrekking tot hetgeen nog niet aan de dag is getreden, maar zodra dit alles werkelijk in het licht van de volle dag verschijnt, zullen wij ons, dunkt mij, voor deze uitleggingspogingen schamen. En zoals wij thans zonder gevaar de paus de antichrist noemen – hetgeen vroeger allerwegen een halsmisdad was – zo weten wij dat wij wat wij hier thans bedektelijk en aarzelend uitspreken, in de toekomst met luider stem zullen verkondigen.

Moogt gij, lezer, van harte met ons wensen dat dit ten spoedigste zal geschieden.

De Broederschap van het Rozenkruis

Inhoud

- Belijdenis van de Broederschap van het Rozenkruis vii
- 1 Wereldhervorming 5
 - 2 Serpentarius en Cygnus (i) 13
 - 3 Serpentarius en Cygnus (ii) 21
 - 4 Serpentarius en Cygnus (iii) 29
 - 5 De nieuwe taal der magie 35
 - 6 Het wondere boek 45
 - 7 De omzetting van metalen en het suprême geneesmiddel 55
 - 8 Pseudo-alchemie 67

Internationale School van het Gouden Rozenkruis
Lectorium Rosicrucianum
Hoofdzetel:
Baknessergracht 11-15, Haarlem, Nederland

ISBN 90 70053 144
© 1984 Rozekruis Pers, Haarlem, Nederland

DE BELIJDENIS
VAN DE BROEDERSCHAP
VAN HET ROZENKRUIS

ESOTERISCHE ANALYSE VAN
DE CONFESSIO
FRATERNITATIS R.C.

DOOR

J. VAN RIJCKENBORGH

TWEEDE HERZIENE DRUK

1984

ROZEKRUIS PERS – HAARLEM – NEDERLAND

DE GEHEIMEN
VAN DE BROEDERSCHAP
VAN HET ROZENKRUIS

ESOTERISCHE ANALYSE VAN
HET GEESTELIJK TESTAMENT
DER ORDE VAN HET ROZENKRUIS

DOOR

J. VAN RIJCKENBORGH

I

Wil, o stervelingen, wat ge door het klaroengeschal van de Fama R. C. over onze Broederschap vernomen hebt, niet als verdichtsels beschouwen, noch wantrouwend menen dat het een product van onze eigenwilligheid is, want het is Jehova die, nu de wereld dreigt ineen te storten en, daar deze periode bijna ten einde is, terugijlt naar haar begin, de loop der natuur omwendt en hetgeen voorheen met grote moeite en niet aflatende inspanning gezocht werd, thans zonder meer openbaart aan hen die er zelfs niet aan denken, het aanbiedt aan hen die willen, en het opdringt aan hen die niet willen, opdat daardoor voor de goeden de last van het menselijke leven worde verzacht en het geweld van dreigende noodlotslagen worde betoomd, doch voor de bozen hun zonden, en daarmee hun plagen, worden vergroot.

Ofschoon wij menen dat ons doel en streven, waarmee wij de wil van onze verheven Vader ten uitvoer zullen brengen, u uit de Fama voldoende duidelijk kan zijn en wij dus niet verdacht kunnen worden van enigerlei ketterij, noch van de boze bedoeling op te zetten tegen de Staat – daar wij de godslasteringen tegen onze Here Jezus, zowel van het oosten als van het westen (versta: zowel van Mohammed als van de paus) verfoeien, en aan het hoofd van het imperium onze gebeden, onze geheime kennis en bovendien een buitengewone goudschat aanbieden – is het niettemin onze bedoeling, uit liefde tot de geleerden nadere toelichting te geven op welk deel van de Fama dan ook dat hetzij te beknopt mocht zijn samengevat, hetzij om een bepaalde reden niet in andere talen kon worden uitgesproken. Hiermee hopen wij de geleerden welwillender jegens ons te stemmen en onze overwegingen voor hen aannemelijker te maken.*

* De Confessio is oorspronkelijk in het Latijn verschenen.

II

Wat de zuivering van de wijsbegeerte betreft – voorzover deze thans aan de orde is – hebben wij reeds uiteengezet dat zij ziek is. Ook al geven de meesten voor dat ze wie weet hoe gezond is, voor ons is het ontwijfelbaar dat ze bijkans de geest geeft. Zoals echter meestal ter plaatse waar een nieuwe besmettelijke ziekte uitbreekt de natuur ook het geneesmiddel daartegen doet verschijnen, zo ontstaan er te midden van de heftigste ziekteverschijnselen der wijsbegeerte in ons land voldoende uitnemende middelen tot gezondmaking, waardoor zij kan herstellen en als nieuw, of vernieuwd, in een te vernieuwen wereld kan verschijnen.

Er bestaat echter voor ons geen andere wijsbegeerte dan die welke de bekroning is van alle faculteiten, wetenschappen en kunsten. Zij omvat, voor wat onze eeuw betreft, vooral godgeleerdheid en geneeskunde en het minst de rechtswetenschap. Het is een wijsbegeerte die hemel en aarde met een voortreffelijke ontleedkunde doorvorst, of die, om kort te gaan, genoegzaam tot uitdrukking brengt dat de enkele mens een microkosmos is. Over dit onderwerp zullen de meer bescheidenen onder de geleerden, zo zij op onze broederlijke uitnodiging zullen ingaan, geheel andere en verbazingwekkender dingen bij ons aantreffen dan zij tot nu toe hebben geloofd, bewonderd en verkondigd.

III

Als wij daarom onze overwegingen kort samengevat uitspreken, dienen wij zorgvuldig te trachten de verwondering over onze oproep weg te nemen en duidelijk te doen uitkomen dat, indien wij deze grote geheimenissen openbaar maken, ze voor ons geenszins aan waarde inboeten en wij anderzijds niet ongenegen zijn het gerucht van het bestaan ervan in velen uit te zaaien.***

Toch komt het ons niet ongerijmd voor dat de meesten door onze zo geheel onverwachte bereidwilligheid in verwarring geraken, omdat de wonderen van de zesde periode hun nog niet bekend zijn en zij uit de wenteling der aarde noch de toekomst, noch het heden vermogen af te lezen. Vervuld van de zorgen van hun tijd dwalen zij daarom in de wereld rond als blinden die, te midden van het licht, niets kunnen onderscheiden dan wat zij met hun handen kunnen betasten.

* Zie ook hoofdstuk IV.

** Zie ook hoofdstuk V.

IV

Over het eerste gedeelte van het voorgaande is onze opvatting deze, dat de overpeinzingen van onze Vader Christiaan over alle zaken, welke door de menselijke intelligentie van de schepping der wereld af, hetzij door goddelijke openbaring, hetzij door hulp van engelen en geesten, of door de scherpzinnigheid van het verstand, dan wel door de ervaring van dagelijkse waarnemingen ontdekt, doorwerkt en uitgebreid zijn, zo uitnemend zijn, dat het nageslacht, ook al zou de almachtige God al het geschrevene doen vergaan, alleen daaruit reeds nieuwe fundamenten voor de wetenschappen zou kunnen leggen en een nieuwe burcht der waarheid zou kunnen opbouwen. Dit zou misschien gemakkelijker zijn dan, nu het achtergelaten bouwwerk zomisvormd is, hier een binnenplaats uit te breiden, daar wat licht in de vertrekken toe te laten, en deuren, trappen en andere dingen overeenkomstig onze bedoeling te veranderen.*

* Zie hoofdstuk III.

Hoe zouden zo verheven zaken ons van geringe waarde kunnen toeschijnen? Zij zijn ons toch niet slechts geschonken om er kennis van te nemen? Zijn zij niet veeleer bedoeld voor de voor hen bestemde tijd? Zouden wij niet gaarne in de ene waarheid, die de stervelingen langs zoveel kronkelpaden, door zoveel labyrinten zoeken, tot rust willen komen, zo God inderdaad had gewild dat de zesde kandelaar alleen voor ons zou lichten? Zou het ons dan niet genoeg zijn noch honger, noch armoede, noch ziekte, noch ouderdom te vrezen te hebben? Zou het niet heerlijk zijn te allen tijde zo te leven, alsof men van het ontstaan der wereld af had geleefd en tot aan het einde der wereld zou blijven leven? Op een zodanige plaats te leven dat noch zij die aan gene zijde van de Ganges wonen hun handelingen zouden kunnen verbergen, noch zij die in Peru leven hun overleggingen zouden kunnen verheimelijken? Zo te lezen in één boek dat men, wat ook de inhoud moge zijn van alle boeken uit verleden, heden en toekomst, daarmee alles zou lezen, begrijpen en onthouden? Zo te zingen en te psalm-zingen dat men, in plaats van rotsblokken edelstenen zou aantrekken, in plaats van dieren de geest en in plaats van Pluto de machtigste vorsten van het aardrijk gunstig zou stemmen?*

* Hier: de heerser van de onderwereld.

O, stervelingen, Gods raadsbesluit is anders en anders is ook uw voordeel, want terwille van u is besloten het getal onzer Broederschap in deze tijd te vergroten en te vermenigvuldigen, welk besluit wij met grote innerlijke vreugde hebben ontvangen; wij, die niet wegens enige verdienste onzerzijds tot zo grote schatten toegelaten zijn, zonder daarop enige hoop of verwachting te hebben. Wij zullen dit besluit met zo grote trouw ten uitvoer brengen, dat zelfs het geweeklaag der kinderen – die sommigen onzer in de Broederschap hebben – ons niet zal beroeren, want wij weten dat deze onverhoopte rijkdommen niet erfelijk zijn en niet dan met onderscheid kunnen worden overgedragen.

V*

Indien nu – met betrekking tot het tweede gedeelte – iemand voorzichtigheid van ons verlangt, omdat wij onze schatten zo kwistig en in het wilde weg zouden verspreiden, en aan goeden en verstandigen, in het algemeen aan leidende figuren, niet meer aandacht schenken dan aan het gewone volk, dan zijn wij daarover niet vertoorned. Het verwijt is bepaald niet zonder betekenis, maar wij geven er de voorkeur aan met nadruk te verklaren dat onze geheimenissen niet openlijk bekendgemaakt worden, zelfs al klinken ze het volk in vijf talen in de oren; enerzijds omdat, zoals wij met stelligheid weten, de dwazen er niet door bewogen zullen worden, anderzijds omdat wij de waardigheid van hen die voor ons aanvaardbaar zijn, niet afmeten naar hun weetgierigheid, doch naar regel en norm van hetgeen ons werd geopenbaard. Al zouden omwaardigen duizendmaal een beroep op ons doen, al zouden zij zich duizendmaal aanbieden, God heeft onze oren bevolen geen hunner aan te horen. En met zijn wolken heeft hij ons zodanig omhuld, dat geen enkele vorm van geweld zijn dienaren kan bedreigen, daar hij ons aan de ogen der mensen onttrokken heeft, tenzij zij die van de adelaar te leen hebben ontvangen.*

* Zie hoofdstuk III.

Overigens moest de Fama wel in ieders moedertaal worden uitgegeven om de kennis ervan niet te onthouden aan hen, die, al zijn ze zeer weinig onderricht in de wetenschappen, God niet heeft willen uitsluiten van het geluk der Broederschap, die immers in graden zal worden verdeeld. Zo leven zij die de stad Damcar bewonen onder een geheel andere staatkundige orde dan die van de overige Arabieren. Want in Damcar regeren alleen wijzen, die met 's konings toestemming andere wetten hebben ingesteld. Een voorbeeld hiervan – dat wij, door Vader Christiaan beschreven, in ons bezit hebben – zullen wij ook in Europa geven, zodra hetgeen vooraf moet gaan zal zijn geschied.

Dan zal onze bazuin in volle omvang en met onmiskenbare bedoeling weerklinken, zodra namelijk datgene wat enkelen thans fluisterend uitspreken en, als toekomstig, zoveel zij kunnen in gesluierde taal verhullen, openlijk de aarde zal vervullen. Zoals ook de paus, na vele heimelijke en schuchtere hekelingen van vele vrome lieden tegen zijn tirannie, met groot geweld en felle heftigheid vanuit Duitsland van zijn stoel gestoten en onder de voet gelopen werd, terwijl zijn algehele ondergang verschoven werd naar onze tijd, waarin hij zal worden verscheurd en een nieuwe stem aan zijn gebrul een einde zal maken. Het is ons bekend dat dit reeds aan vele Duitse geleerden duidelijk is geworden, zoals hun gedragingen en stilzwijgende bijval getuigen.

V

Het zou de moeite waard zijn de gehele tijd die vanaf het jaar 1378, het geboortejaar van onze Vader Christiaan, tot op heden is verlopen, aan een onderzoek te onderwerpen, na te gaan hoeveel hij zelf in de honderdzes jaren van zijn leven van de veranderingen op aarde gezien heeft en hoeveel hij na zijn gelukzalige dood aan onze vaderen en aan ons te ervaren heeft nagelaten.

De beknoptheid die wij onszelf hebben opgelegd, gebiedt ons deze dingen elders mee te delen. Vóór hen die onze vermanende woorden niet geringschatten, zal het voldoende zijn dat wij ze hebben aangeroerd, waardoor zij zich kunnen voorbereiden om tot een nauwere verbondenheid met ons te geraken. Vóorzeker is hij, aan wie vergund is de grote karakters Gods – die Hij op het gebouw der wereld geschreven heeft en die Hij in de wisseling der koninkrijken voortdurend herhaalt – te schouwen, hun samenhang te verstaan en zich op basis daarvan op te heffen, reeds een der onzen, ook indien hij zich daarvan op dit ogenblik nog niet bewust is.

Evenals wij weten dat zo iemand onze uitnodiging niet zal geringschatten, zo bezweren wij hem onzerzijds dat hij door ons niet op een dwaalspoor zal worden gebracht. Wij beloven voorts dat niemands onbevangingen en verwachtingen door ons belachelijk gemaakt zullen worden, die onder het zegel der geheimhouding tot ons komt en kennis met ons verlangt te maken. De huichelaars en bedriegers echter, en hun die andere dingen dan wijsheid begeren, verklaren wij met nadruk dat wij door hen niet in het verderf kunnen worden gestort, noch tegen het bevel Gods in gedwongen kunnen worden. Vóorwaar, dezulken staat de ernstige bedreiging te wachten die wij in onze Fama hebben neergelegd, namelijk dat dergelijke onheilige bedoelingen op hun eigen hoofd zullen terugvallen.

Aan ons evenwel zullen onze schatten onaangetast worden gelaten – totdat de Leeuw zal opstaan, ze naar zijn recht voor zich zal opeisen en tot zich nemen en tot bestendiging van zijn rijk zal aanwenden.

VII

Wij moeten nu, o stervelingen, één ding verklaren, namelijk dat God besloten heeft aan de wereld – die niet lang daarna zal ondergaan – de waarheid, het licht en de waardigheid te hergeven, die Hij eertijds met Adam uit het Paradijs deed vertrekken om de menselijke ellende te verzachten. Daarom is het nodig dat nu alle dwaling, duisternis en gebondenheid wijken, welke geleidelijk, bij het vorderen van de omwenteling der grote globe, in de wetenschappen, de werken en de regeringen der mensen zijn ingeslopen, waardoor deze voor het grootste deel verduisterd werden.

Hierdoor is een oneindige verscheidenheid van meningen, vervalsingen en dwaalleringen ontstaan, die zelfs voor de wijste mensen de keuze moeilijk heeft gemaakt, doordat enerzijds de roem der filosofen, anderzijds de waarheid der ondervinding hen in verwarring brengt. Indien al deze dingen, zoals wij vertrouwen, eenmaal uit de weg geruimd zullen zijn, en wij in plaats daarvan een zichzelf eeuwig gelijkblijvend richtsnoer zullen zien, zal dit weliswaar aan de betrokken werkers te danken zijn, doch het grote werk, in zijn volle omvang, zal toch aan ons gezegende tijdsgewricht moeten worden toegeschreven.

Evenals wij erkennen dat vele voortreffelijke geesten door hun overleggingen veel tot de toekomstige hervorming hebben bijgedragen, matigen wij ons geenszins de roem aan dat alleen aan ons een zo geweldige taak ten deel zou zijn gevallen. Doch uit de geest van Christus, onze Verlosser, getuigen wij dat eerder stenen zich zullen aanbieden dan dat het zou ontbreken aan uitvoerders van Gods raadsbesluit.

VIII

Om zijn wil bekend te maken heeft God reeds boden vooruitgezonden, namelijk sterren, die verschenen zijn in Serpentarius en Cygnus, en die, als waarlijk grote tekenen van zijn machtig raadsbesluit, ons kunnen leren hoezeer Hij, indien alles wat door de menselijke scherpzinnigheid ontdekt is saamgevoegd zou zijn, dit aan zijn verborgen schriftuur dienstbaar zou maken. Het Boek der Natuur is dan ook voor aller ogen opengeslagen en onthuld, hoewel slechts weinigen het geheel kunnen lezen, laat staan begrijpen.

Evenals er in het menselijke hoofd twee organen zijn om te horen en twee om te zien, twee voor de reuk en een voor de spraak, en het tevergeefs zou zijn het spreken van de oren te verlangen, of het horen van de ogen, zo zijn er tijden geweest waarin men zag, andere waarin men hoorde en weer andere waarin men rook. Nu rest nog dat binnen korte tijd, die met rasse schreden nadert, ook de tong haar eer zal ontvangen, opdat hetgeen eens gezien, gehoord en geroken werd, nu eindelijk zal worden uitgesproken, nadat de wereld de roes van haar giftige, bedwelvende beker zal hebben uitgeslapen en vroeg in de morgen de opgaande zon met geopend hart, ontbloot hoofd en ontschoeide voeten vrolijk en jubelend tegemoet zal treden.

IX

Op gelijke wijze als God karakters en zijn alfabet in de Heilige Schrift heeft verspreid, heeft Hij deze, bij het wonderwerk der schepping, overduidelijk ingegrift in de hemelen, de aarde en de dieren, zodat wij, evenals de astronoom eclipsen voorziet, de verduisteringen van de kerk en de duur ervan van tevoren onderkennen.

Aan dergelijke lettertekens hebben wij geheel onze magie ontleend en op basis daarvan een nieuwe taal opgebouwd, waarin ook het wezen der dingen kan worden uitgedrukt. Daarom zou het niet te verwonderen zijn, indien wij ons in de overige talen en in dit Latijn minder sierlijk zouden uitdrukken. Immers, van deze talen weten wij dat ze zeker niet klinken als die van Adam of Henoch, doch door de Babylonische spraakverwarring bezoedeld zijn.

X

Wij mogen allerminst onvermeld laten dat, zolang enige adelaarsveren onze zaak nog enigermate tegenwerken^{}, wij opwekken tot het uitsluitend en vóór alles volijverig en onafgebroken lezen van de heilige Bijbel. Wie daarin groot behagen scheidt moge weten onze Broederschap reeds dicht genaderd te zijn. Daar de kern van onze regels deze is dat er in dit grote wonderwerk der wereld geen lettergreep staat die niet in ons geheugen is opgetekend, zijn diegenen ons het naast en ons het meest gelijk die dit ene boek tot richtsnoer van hun leven, tot middelpunt van hun streven naar kennis, en tot een beknopte samenvatting van de ganse wereld maken.*

^{*} Zie het apocriefe boek Esra IV, hoofdstuk ii en 12.

Van dezulken verlangen wij niet dat zij over dit boek voortdurend de mond vol hebben, doch dat zij de zin ervan door alle eeuwen heen op verantwoorde wijze nader tot de wereld brengen. Immers, ook wij zijn niet gewoon de goddelijke wijsheidstaal te onteren, zoals – terwijl het aantal uitleggingen onbegrensd is – sommigen de mening van hun eigen groep staande houden, anderen, met de oude boosaardigheid, de schriftuitleggingen die kneedbaar zijn als was, bespotten, omdat deze in gelijke mate ten dienste staan aan theologen, filosofen, geneeskundigen en astrologen.

Veeleer wensen wij te getuigen dat er van de oorsprong der wereld af aan de mens geen groter, bewonderenswaardiger en heilzamer werk is geschonken dan de heilige Bijbel: gezegend is hij die hem bezit, gezegender is hij die hem leest, het meest gezegend is hij die hem grondig leert kennen, terwijl hij die hem zowel begrijpt als gehoorzaamt het meest aan God gelijk is.

XI

Datgene wat wij, met afschuw voor de bedriegers, hierna over de omzetting der metalen en over het suprême geneesmiddel der wereld zeggen, moet zo worden opgevat dat wij zulk een buitengewoon geschenk van God zeker niet willen geringschatten. Doch daar dit geschenk niet onafgebroken de kennis der natuur met zich brengt, de wijsbegeerte echter zowel deze kennis als oneindig veel andere wonderen der natuur onderwijst, ligt het voor de hand dat het leren kennen van de wijsbegeerte bij ons op de voorgrond staat en wij de uitnemendste en scherpste geesten eerder aanmoedigen tot het nauwkeurig bestuderen van de natuur, dan tot het tinten van metalen.*

Zie hoofdstuk XII.

Onverzadigbaar moet wel degene zijn voor wie noch armoede, noch ziekte gevaar kan betekenen, die als het ware boven mensen verheven is en macht heeft over wat anderen kwelt, teistert en foltert. Voorzeker keert zulk een mens toch weer tot de dwaasheden der natuur terug, richt gebouwen op, voert oorlogen en wordt hoogmoedig, omdat hij meent over genoeg goud te beschikken en over een onuitputtelijke stroom zilver.

De opperste Bestuurder heeft het echter geheel anders bedoeld: Hij, die de nederigen heerlijkheid bereidt, de hoogmoedigen met duisternis slaat, tot de zwijgzamen zijn engelen doet spreken, maar de praatzieke snoevers in de eenzaamheid drijft: een straf de roomse bedrieger waardig, die zijn godslasteringen met volle, ja overlopende mond over Christus heeft uitgestort, en zelfs in het volle daglicht, waarin Duitsland zijn hollen en onderaardse gangen ontdekt heeft, niet van zijn leugens af laat, waarmee hij de maat heeft volgemaakt en rijp is voor de bijl.

Eens zal echter de dag komen dat deze slang zal ophouden te sissen en zijn drievoudige kroon tot niets zal worden teruggebracht. Hierover zullen wij openlijker spreken zodra wij samengekomen zullen zijn.

XXII

Aan het einde van onze Confessio gekomen wijzen wij er met grote nadruk op dat, zo niet alle, dan toch de meeste geschriften der pseudo-alchemisten verworpen moeten worden. Voor hen is het een spel de heilige Drievuldigheid voor futiliteiten te misbruiken, een grap de mensen door zonderlinge figuren en raadsels te bedriegen en uit de nieuwsgierigheid der lichtgelovigen munt te slaan. Van dergelijke lieden heeft onze tijd er zeer velen voortgebracht, onder wie een toneelspeler van het amfitheater — een man die vindingrijk genoeg is om de mensen wat op de mouw te spelden — wel een der voornaamsten is.

Dergelijke mensen mengt de vijand van het menselijke geluk onder het goede zaad, opdat men des te bezwaarlijker vertrouwen zou stellen in de waarheid, daar deze eenvoudig is en onverhuld, terwijl de leugen zich hult in schone schijn en zich opsmukt met brokstukken van goddelijke en menselijke wijsheid.

Ontvlucht deze dingen, gij die wijs zijt, en neem uw toevlucht tot ons, die u niet uw goud afbedelen, maar u integendeel onmetelijke schatten aanbieden; die het niet, onder het verzinsel van de een of andere tinctuur, op uw goederen gemunt hebben, maar u deelgenoot willen maken van de onze; die u niet voor raadsels plaatsen, maar u uitnodigen tot een eenvoudige en duidelijke uiteenzetting van onze mysteriën; die niet het verlangen hebben door u opgenomen of ontvangen te worden, maar u onderdak aanbieden in onze meer dan koninklijke paleizen.

Hierbij worden wij — zo ge het niet mocht weten — niet door onze pronkzucht gedreven, doch door de geest Gods, zoals ons door het testament van onze uitnemende Vader bevolen is en de eis van onze tijd het ons verplicht.

XIII

Hoe is het u te moede, stervelingen, nadat ge gehoord hebt dat wij in oprechtheid Christus verkondigen, de paus verafschuwen, de ware filosofie aanhangen, een menswaardig leven leiden, en dat wij velen – en wel diegenen aan wie vanuit God eenzelfde licht als het onze tegemoet straalt – tot eendrachtige samenwerking uitnodigen, hen daartoe roepen, ja smeken?

Meent ge niet dat ge – na onderzoek van uw gaven, na het inzicht dat ge in de Heilige Schrift bezit, te hebben overdacht, en na te hebben overwogen hoe onvolmaakt en tegenstrijdig alle kunsten zijn – nu eindelijk, tezamen met ons, eens over hun genezing moet gaan denken? Dat ge uw handen moet aanbieden aan God, die het werk verricht, en dat gij u dient te wijden aan de eis van deze eeuw?

Uw loon zal zijn dat alle goede dingen, die de natuur over alle delen der aarde verspreid heeft, tot een eenheid verenigd, bij u, als in het middelpunt van zon en maan, zullen worden samengebracht. Dan zult ge alles wat het menselijke kenvermogen versluiert en zijn werkzaamheid verhindert, alsmede alles wat uitmiddelpuntig is en niet met de cirkel samenvalt, uit de wereld kunnen bannen.

XIV

Gij echter, ten aanzien van wie beschikt werd althans uw nieuwgierigheid te bevredigen, of gij die door de glans van het goud wordt verlokkt, dan wel gij die, om het duidelijk te zeggen, ofschoon ge thans rechtschapen zijt, door een zo onverwachte en grote toevloed van goederen nu een genotzuchtig, werkeloos, weelderig en overdadig leven zou kunnen gaan leiden, wil door uw luidruchtigheid onze gewijde stilte niet verstoren.

Bedenk wel dat, ofschoon er een geneesmiddel is dat gelijkelijk alle ziekten verdrijft, God hen, die Hij door ziekten wil verontrusten, tuchtigen en straffen, niet tot deze mogelijkheid zal toelaten. Evenzo worden wij, ofschoon wij de gehele wereld kunnen verrijken en onderrichten en van ontelbare kwalen bevrijden, aan niemand bekend, zo God dit niet goedkeurt. Zo ondenkbaar is het dat iemand tegen de wil van God onze goederen deelachtig wordt, dat hij bij zulk een poging eerder zijn leven zal verliezen dan dat hij het geluk zal smaken ze te vinden.

De Broederschap van het Rozenkruis

Esoterische analyse van de confessio fraternitatis R. C.

Wij moeten nu, o stervelingen, één ding verklaren, namelijk dat God besloten heeft aan de wereld – die niet lang daarna zal ondergaan – de waarheid, het licht en de waardigheid te hergeven, die Hij eertijds met Adam uit het Paradijs deed vertrekken om de menselijke ellende te verzachten. Daarom is het nodig dat nu alle dwaling, duisternis en gebondenheid wijken, welke geleidelijk, bij het vorderen van de omwenteling der grote globe, in de wetenschappen, de werken en de regeringen der mensen zijn ingeslopen, waardoor deze voor het grootste deel verduisterd werden.

Hierdoor is een oneindige verscheidenheid van meningen, vervalsingen en dwaalleringen ontstaan, die zelfs voor de wijste mensen de keuze moeilijk heeft gemaakt, doordat enerzijds de roem der filosofen, anderzijds de waarheid der ondervinding hen in verwarring brengt. Indien al deze dingen, zoals wij vertrouwen, eenmaal uit de weg geruimd zullen zijn, en wij in plaats daarvan een zichzelf eeuwig gelijkblijvend richtsnoer zullen zien, zal dit weliswaar aan de betrokken werkers te danken zijn, doch het grote werk, in zijn volle omvang, zal toch aan ons gezegende tijdsgewricht moeten worden toegeschreven.

Evenals wij erkennen dat vele voortreffelijke geesten door hun overleggingen veel tot de toekomstige hervorming hebben bijgedragen, matigen wij ons geenszins de roem aan dat alleen aan ons een zo geweldige taak ten deel zou zijn gevallen. Doch uit de geest van Christus, onze Verlosser, getuigen wij dat eerder stenen zich zullen aanbieden dan dat het zou ontbreken aan uitvoerders van Gods raadsbesluit.

Confessio Fraternitatis R. C., hoofdstuk vii

Wereldhervorming

Laten wij maar eerlijk tegen elkaar zeggen dat wij veruiterlijkte mensen zijn geworden. De westerse beschaving is er een van de vlakke lijnen. Er zijn geen ontzaglijke hoogten van stralende werkelijkheid, er zijn geen diepten van innerlijk leven. Het is vorm, modevorm. Het gehele apparaat, waarmee wij zo vertrouwd zijn, het gehele organisme met zijn raderen en zijn hefbomen, is ziek, dodelijk ziek, omdat de ziel eruit verdwenen is.

Het idealisme is begrensd en het is materialisme met wat dorrende bloemen geworden. De wetenschap is over de gehele linie op een dwaalspoor geraakt en de theologie is sedert jaren zo dood als de oude Atlantische era. Het is steeds weer het gelaat met de doornenkroon dat opduikt aan de horizonen, terwijl de zwavellucht van het nog steeds ontstoken kruit in wijde wervelingen rondom de wereld trekt. Hier galmen de kerkgewelven van het tekstengefraseer, het preken over een totaal onbekende God, het stamelen over een Christus die men niet kent en niet beleeft en die men dagelijks kruisigt.

De mensen zoeken en zoeken, maar zij binden zich bij voorbaat aan déze beschaving, aan ónze cultuur en dat is het vruchteloze. Natuurlijk weet u deze dingen. Uw bladen en uw boeken spreken erover. U neemt er kennis van, u praat er met elkaar over. U bent het bij voorbaat eens met al die bewogen artikelen en geschriften.

Maar waarom doen ze u dan niets? Waarom breekt er niets in u? Waarom gevoelt u niet de siddering der eeuwigheid in de tijd? Is het met u niet als met Elckerlyc, in het middeleeuwse drama van die naam? De Dood, de afgezant Gods, komt tot Elckerlyc en spreekt: «Elckerlyc, waar sy di op weghe dus mooi. Hebdi al Gods vergeten?»

Inderdaad, met onze gehele christelijke beschaving hebben wij God vergeten. Het essentiële, het dringende, het ene nodige van de waarachtige heilsfeiten ontgaat ons.

U hebt nu geen preek voor u. De rozenkruisers houden niet van preken. Het gaat erom u even te schokken en tegen u te zeggen: Kom de vlakke lijn te boven en zie de werkelijkheid. Begrijpt u niet dat de Logos ingrijpt in onze zieke beschaving? Dat het universum bezig is anders te worden? Dat er iets te gebeuren staat?

Wat doet u feitelijk? U werkt van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, wellicht voor uw dagelijks brood. U stelt zich in op het gewone leven. U ploetert voor uw oude dag, u zwoegt en slaaft in uw huis of waar dan ook. U hebt wat tijdverdrijf, uw boeken of wat orkestgedaver vanuit het concertgebouw. Maar daar gaat uw menszijn toch niet in op?

Weet u wel waartoe de mens geroepen is? Weet u waartoe de mens in staat is?

Wij zijn van Gods geslacht! Wij zijn naar zijn beeld geschapen! In ons gloort de goddelijke vonk! Dat zijn geen goedkope en zoete stichtelijke woorden, maar levende vlammen van de eeuwige waarheid. U dient los te komen van uw begrenzing, van uw slavengeest. U moet uw koningschap beseffen!

Voor de mens als kuddedier klinken deze woorden als een krankzinnigheid, een volstrekte dwaasheid. Doch wij schrijven hier voor gnostiek-gevoeligen, althans voor mensen die enige belangstelling hebben voor de optornende krachten van het waarachtige Rozenkruis.

De zending van de Orde van het Rozenkruis en haar dienaars is de wegen der bevrijding te wijzen, want allen gaan gebogen onder slavernij, naar lichaam, ziel en bewustzijn. Er moet in u iets komen van een nieuwe heilige hartstocht, de heilige bevrijdingsnood, waarvan de klassieke psalmen zingen. Er moet in u iets komen van waarachtige Godskennis, iets van het dagelijks wandelen met Christus.

Er zijn duizenden die zeggen Christus te kennen. Zij spellen zijn woorden na met lippentaal, maar het hart blijft onbewogen en het hoofd begrijpt Hem niet. Zij weten van een heilig offer uit een overoud verleden, maar van het gelaat met de doornenkroon, dat nu te zien is aan de horizonen, weten zij niets. Zoals zij op het gras lopen en het tere natuurleven onder hun voeten pletten, zo lopen zij dat smekende gelaat voorbij, omdat zij naar de beursberichten kijken.

Daarom is het de zending van de Orde van het Rozenkruis u te zeggen wie, wat en hoe de Christus is, wat deze vervaarlijke Zonnegeest van u wil en vóór u wil en doet. Niet slechts een devoot samenvouwen van de vingers tot gebed, niet slechts het zingen van een lied, niet het negatieve afwachten: Hij zal alles wel maken. Neen, u moet het zélf doen! Dat is het geweldige van het christendom. In u moet de liefdebrand des geestes uitslaan. Uit u moet de koningsvlinder losbreken, opdat u, verlatende het zwijnendraf, op zou gaan tot uw Vader. Christus is een kracht, de Logos. Hij beweegt het universum van uw wezen. Hij is alles in allen, mits u bewust en dynamisch op de geest Gods reageert.

Als u iets van deze heilige verrukking kent, kunt u niet meer volharden in berustend toezien en schaaft u zich bij hen die de nieuwe wereld voorbereiden. Vele mensen zijn het slachtoffer geworden van teleurgestelde hoop. De wrede jaren hebben het tere verlangen en ook het godsverlangen vernietigd. Zij hebben het denken nagelaten en de gevoelscentra zijn gedoofd. Zij hebben zich levend zelfmoord. Maar teleurgestelde hoop behoeft de leerling van de mysterieschool niet te koesteren, want de gaven die hij ontvangt zijn bovenmate heerlijk en overtreffen zijn stoutste verwachtingen.

Zo wordt de leerling een uitvoerder van Gods raadsbesluit. Zo kan hij met grote positiviteit spreken, omdat hij zich uit de vlakke lijnen opgeheven heeft en ziet en weet van de komende werldhervorming.

Zo kan die positiviteit gestaltenis aannemen in de Confessio Fratemitatis, om aan de zoekende en zwoegende slavenziel van onze dag de boodschap der bevrijding over te dragen.

Het zevende hoofdstuk van de Confessio, waarmee wij onze bespreking willen aanvangen, stelt ons voor een groot en geweldig conflict. Wij weten dat de instroming van waarheid, licht en waardigheid, waarvan dit hoofdstuk gewag maakt, aanstaande is. Denk niet aan een tijdsverloop van enkele jaren, doch denk aan de aanvang van een nieuwe era, waarin het nieuwe licht en de nieuwe waarheid zonder belemmeringen tot een volledige ontwikkeling kunnen komen.

Voorts weten wij dat er een steeds groter aantal waarachtige pioniers bezig is zich voor te bereiden voor dit grote en geweldige werk, waartoe ook u geroepen bent. Nimmer zal er gebrek zijn aan uitvoerders van Gods raadsbesluit.

Vervolgens weten wij dat Gods raadsbesluit, het ontwikkelingsplan, de wording der dingen, als een niet te weerhouden kracht zal worden doorgezet, zonder onderbreken. Maar wij weten ook, en laten wij dit goed beseffen, dat tussen dit positieve weten en zijn uitvoering de grote massa ligt, de onwetende miljoenen, het kuddedier.

U kunt het mogelijk zien als een groot symbolisch schilderij: aan de ene zijde het naderende licht; aan de andere zijde Gods raadsbesluit op de een of andere wijze uitgebeeld, het dynamische van de voortwenteling der eeuwen; en in het midden de grote massa van de menselijke levensgolf, bekroond door het in verhouding geringe aantal pioniers, de uitvoerders van Gods raadsbesluit.

Zo ziet u de menselijke levensgolf overhuifd door een drie-eenheid: de goddelijke wil, zijn aanstromende wijsheid, en zijn werkzaamheid in het aantal der pioniers.

Begrijpt u het dramatische in deze situatie? Wij leven in een maatschappij die zo verworpen is, dat ze geen mogelijkheden

biedt voor verdere ontwikkeling. Het gehele apparaat moet worden vernieuwd, maar de leiders en onderhouders van het apparaat zien het niet en de overgrote massa is te onbewust.

Maar: de nieuwe era nadert; Gods raadsbesluit is onafwijksbaar. De pioniers werken koortsachtig. Het nieuwe kan niet worden tegengehouden. Het gevolg zal dus een ontzettende catastrofe zijn. Een ramp die om zich heen zal grijpen als een stormwind, zodat de wereld van nu zal worden stukgeslagen. Eerst dan zullen de werkelijke leiders de teugels in handen kunnen nemen voor de verdere ontwikkeling van de massa.

Begrijpt u de noodzaak van deze dingen? Is er een andere weg? Moeten de wereld en de mensheid nog miljoenen jaren zuchten onder stelsels waarin geen mogelijkheden zitten?

Zo is het goddelijke breken dus noodzakelijk. Deze dingen moeten u met grote ernst vervullen. Want u weet, Sloom en Gomorrha behoeften niet vernietigd te worden, indien er een voldoende aantal rechtvaardigen aanwezig was; en zo ook hier. Veel, ontzaglijk veel van het komende grote wereldleed kunt u verzachten door met grote kracht als pionier in ons werk te springen en het uiterste te doen om de mensheid te beïnvloeden en haar tot het ware leven te brengen. En inderdaad is de nieuwe era reeds bezig met grote kracht over ons te komen, mede door het grote werk der pioniers.

Zo moge u begrijpen, dat niet een groot worden van het Lectorium Rosicrucianum ons drijft, maar het waarachtige verlangen God en mens te dienen met geheel ons hart, met geheel onze ziel en met geheel ons verstand. Daarom sporen wij ook u aan mede de schouders te zetten onder het grote en heilige werk.